

Vlaams
Parlement

vergadering **C316**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en
Toerisme

van 8 juni 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Zuhhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de criteria en procedures voor het toewijzen van subsidies door Toerisme Vlaanderen – 3480 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Gwendolyn Rutten aan Zuhhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de promotiecampagne voor het Lam Gods in het bezoekerscentrum van de Sint-Baafskathedraal in Gent – 3660 (2020-2021)	6
VRAAG OM UITLEG van Maarten De Veuster aan Zuhhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het coronapaspoort – 3757 (2020-2021)	9
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Zuhhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over overnachtingsplaatsen voor kampeerautotoerisme – 3784 (2020-2021)	11

**VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de criteria en procedures voor het toewijzen van subsidies door Toerisme Vlaanderen
– 3480 (2020-2021)**

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, collega's, in het verleden onderwierp Toerisme Vlaanderen alle projecten die aanspraak wilden maken op een subsidie aan dezelfde strenge procedure met welomlijnde selectiecriteria vooraleer ze groen licht kregen. Een beetje logisch, zou ik zeggen. Oproepen werden ook gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Stakeholders werden beoordeeld op basis van een lijvig businessplan. Niet alleen medewerkers in Brussel, maar ook de medewerkers in de buitenlandkantoren werden ingezet om alle aspecten van dit businessplan te screenen, waaronder ook het internationaal potentieel. Na deze eerste beoordeling door de administratie, werden projecten vervolgens door een externe jury beoordeeld en hiervan werd dan een rapport opgemaakt. Op basis daarvan werd beslist of een project financiële ondersteuning kreeg of niet.

Van die transparante werkwijze is Toerisme Vlaanderen blijkbaar minstens gedeeltelijk afgestapt. Onder andere, in het kader van het relanceplan, maakt u het onderscheid tussen projecten die reeds zijn goedgekeurd, en dus al zeker zijn van een financiële ondersteuning, en projecten die nog via een projectoproep een ondersteuning kunnen krijgen. Het is echter – op het eerste gezicht, alleszins – onduidelijk welke toewijzingsprocedure werd doorlopen voor de reeds geselecteerde projecten, op basis van welke criteria die projecten zijn gekozen en hoe de meerwaarde van de projecten is beoordeeld. Op de website van Toerisme Vlaanderen zijn deze criteria en procedures niet terug te vinden. Op die manier wordt op z'n minst de indruk gewekt dat met bepaalde stakeholders al specifieke afspraken bestaan en bepaalde projecten reeds op voorhand zijn goedgekeurd zonder vaste procedures en criteria, terwijl andere projecten wel – en terecht, zoals in het verleden – aan een beoordeling onderworpen zijn vooraleer ze aanspraak kunnen maken op steun.

Ik heb dan ook de volgende vragen, minister.

Kunt u mij uitleggen waarom van de vroegere, meer transparante werkwijze afgestapt is, en waarom zoveel projecten nu zonder procedure worden goedgekeurd, terwijl andere projecten onderhevig zijn aan een projectoproep?

Welke criteria en procedures hebt u toegepast om de projecten die niet via de open oproep zijn verlopen te selecteren? Ik denk onder andere aan het project in Houthalen, de kastelen van Poeke en Leut, of het thema 'Renaissance' in Mechelen. Op basis van welk onderzoek en welke criteria hebben deze projecten groen licht gekregen? Is hiervoor op voorhand reeds een meerwaarde-inschatting doorgevoerd?

Kunt u meer toelichting geven over de criteria en voorwaarden die worden gehanteerd voor de projectoproepen? Zijn de criteria voor projectgoedkeuring en de daarbij horende procedures bekend bij alle stakeholders? Heeft de toeristische sector er wel voldoende zicht op voor welke projecten en hoe ze beroep kan doen op de ondersteuning van Toerisme Vlaanderen?

Wat is het geheel van de middelen die enerzijds naar de reeds gekozen projecten gaat, en de middelen die nog via een procedure verdeeld moeten worden, de zogeheten projectoproepen?

Zult u in de toekomst het onderscheid blijven maken tussen verschillende manieren van toewijzing van projecten, of heeft dit nu enkel met de relance te maken? Vindt u het niet correcter en wenselijker om voor alle projecten een transparante procedure met heldere criteria te voorzien, zodat ieder project op dezelfde manier wordt beoordeeld?

Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Ja, collega Vandenhove, ik ben het met u eens. In het kader van de relance hebben wij ongeveer 150 miljoen euro extra uitgetrokken. Die middelen moesten ook uiterlijk eind 2022 volledig worden vastgelegd. Tegelijk wilden we ook voor de sector dat er zo snel mogelijk een relance-impuls kwam, met heel wat hefboomprojecten.

De toeristische sector heeft ook enorm geleden door de coronacrisis – hij is als eerste gesloten, en het zal waarschijnlijk nog even duren voor hij weer boven water is. Een klassieke projectoproep – zeker als die eerst nog inhoudelijk moet worden uitgewerkt – duurt gemakkelijk meer dan een jaar. Vandaar dat we er uitzonderlijk, eenmalig, voor gekozen hebben om een bevraging te doen bij al onze partners. Ik wil ook nog eens benadrukken dat deze keuze louter op de relancemiddelen betrekking heeft. Alle andere investeringsmiddelen blijven bij de open procedure die we bij Toerisme Vlaanderen kennen.

Ik heb de methodiek verschillende malen ter sprake gebracht in deze commissie. Ik benadruk hierbij dat het vanzelfsprekend is dat er een maximale transparantie is.

In september vorig jaar is er bij alle partners een bevraging geweest naar welke projecten deze heropstart kunnen faciliteren. Het resultaat van die bevraging is enkele maanden geleden bezorgd aan de commissieleden. Zoals ik toen ook heb aangegeven, hebben we dan op basis van deze voorstellen – het waren er een hele hoop – en na bespreking hiervan met de betrokken partners, een keuze gemaakt op basis van de doelstellingen geformuleerd in mijn beleidsnota, over welke projecten ondersteuning krijgen. Die projecten moeten natuurlijk passen in de doelstellingen. Maar aangezien het gaat over een snelle relance-impuls en het vastleggen van de middelen, moet het natuurlijk snel gaan.

We hebben vastgesteld dat er bij heel wat partners projecten klaarlagen, die snel uitvoerbaar waren en een meerwaarde betekenen in het kader van de relance, om het toerisme in het buitenland zo snel mogelijk in de kijker te zetten. De meeste concrete en mature projecten werden versneld door een rechtstreekse toekenning. Die toekenning zal na het doorlopen van de administratieve procedure – want Toerisme Vlaanderen zal nog steeds worden betrokken bij de toekenning van de middelen – en de begrotingscontrole aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

De reguliere middelen gaan volgens de normale open projectoproepen.

Ik kom tot uw derde vraag. De projectoproepen worden momenteel uitgewerkt door Toerisme Vlaanderen. Ik voorzie meerdere thematische oproepen. Voor elke oproep zullen we, in lijn met de beleidsnota, eerst in overleg gaan met de sector om na te gaan hoe we de oproep kunnen oriënteren.

Die oproepen verschillen niet van de vroegere projectoproepen. Dat betekent dat ze tijdig zullen worden bekendgemaakt aan de gehele sector. Ik ben het met u eens dat dat zo breed mogelijk moet zijn, zodat iedereen de mogelijkheid heeft om projectvoorstellen in te dienen. Dat is van groot belang. Die oproepen zullen uiteraard pas gelanceerd kunnen worden op het moment dat de scope en de criteria

van de oproepen duidelijk zijn. De administratie werkt momenteel aan die scope en die criteria.

Het relanceplan omvat niet enkel de 150 miljoen euro extra middelen in het kader van de relance, waarvoor ik nu versneld een bevraging heb gedaan bij alle partners, maar ook de reguliere middelen van Toerisme Vlaanderen. Het totale budget bedraagt ongeveer 212 miljoen euro.

Ik kom tot uw laatste vraag. Zoals ik heb aangegeven, is de keuze om af te stappen van projectoproepen een punctueel gegeven. Het is louter eenmalig, in het kader van het relanceplan. Het moet een relance-impuls zijn. De middelen moeten worden vastgelegd in 2022. We moeten daar echt snel in gaan, zeker in de projecten die we mee kunnen promoten in het buitenland. In normale omstandigheden is het inderdaad – daarover ben ik het met u eens – wenselijk om dezelfde procedure te gebruiken voor alle projecten en oproepen die we normaal hanteren. Zoals ik eerder heb gezegd, vergt het echter minimum ongeveer één jaar tijd om een oproep op te starten en af te werken. Pas daarna kunnen de partners zeker zijn van hun steun en starten met hun project. Dat neemt heel wat tijd in beslag. Het is de gangbare wijze, die we zullen blijven hanteren. Maar zeer uitzonderlijk – het waren dan ook uitzonderlijke tijden – hebben we geoordeeld dat het voor de sector belangrijk is dat we een aantal pilootprojecten die al redelijk goed waren uitgewerkt bij verschillende partners, en die bovendien pasten in de beleidsnota, niet laten wachten en zo snel mogelijk heropstarten.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u, minister, voor uw antwoord. Ik denk dat u inderdaad dikwijls genoeg gezegd hebt in uw antwoord dat het uitzonderlijk en eenmalig moet zijn, en dat begrijp ik perfect, gezien de relancemaatregelen. Het is natuurlijk wel zo dat snelle beslissingen niet noodzakelijk ontransparant moeten zijn, of vice versa. Maar ik begrijp zeker uw argument en uw belofte om dit in de toekomst niet op deze manier te herhalen, en ik wil u in die zin dan ook bedanken voor uw antwoord. Het is, denk ik, ook een geruststelling voor bepaalde actoren in de sector, want het was ook een vraag die van bepaalde actoren uit het veld zelf kwam. Dank u wel voor het antwoord.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Dank u wel, collega Vandenhove, voor de vraag. *(Het geluid van Jeremie Vaneeckhout valt enkele seconden weg.)*

Het is duidelijk dat dit inderdaad eenmalig nodig is. Het creëert natuurlijk veel extra werk en zo verder, maar we weten natuurlijk dat subsidies en toelages momenteel ook niet altijd een evident verhaal zijn, en dat er uiteraard allerlei sterke verhalen de ronde doen, waarover ik vandaag niet per se het debat wil voeren.

Ik denk dat het wel een extra pleidooi is om reactief de besteding van middelen en zo verder een stukje te monitoren en te bekijken of alles wel zeker op een goede manier en transparant gebeurt, zodanig dat we niet achteraf – binnen enkele jaren – gelijkaardige debatten als die van de voorbije maanden moeten voeren. Ik denk dat dat een kwestie van goed bestuur is, en dat dat na de crisisperiode misschien ook wel weer kan, wat betreft capaciteit. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Slagmulder heeft het woord.

Kristof Slagmulder (Vlaams Belang): Minister, ik wil me aansluiten bij wat de collega zonet gezegd heeft. Ook wij zijn voorstander van een duidelijke en heldere procedure voor de toekenning van subsidies en zo verder. Wanneer het geld van

de belastingbetaler gebruikt wordt voor subsidies, dan lijkt het mij niet meer dan correct dat het zo maximaal transparant mogelijk gebeurt, en dat de regels voor iedereen dezelfde zijn.

Ik begrijp dat er soms kort op de bal gespeeld moet worden, zeker nu, tijdens de coronacrisis. Maar ik heb begrepen uit uw antwoord dat het in het kader van de relance is, en dat in de nabije toekomst opnieuw dezelfde procedures gevolgd zullen worden.

Dank u wel.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Ik wil kort toevoegen dat ik het volledig eens ben met de collega's die gesproken hebben. Ik blijf erbij dat we de gehanteerde methodiek zullen blijven doen, maar nu, uitzonderlijk, met corona – na corona eigenlijk – moet het, zeker in de toeristische sector, snel gaan. Al een geluk dat de brede partners die we kennen, heel wat projecten het voorafgaande jaar ook hadden voorbereid, en ze hebben kunnen indienen allemaal. Ik denk dat ze ook wel dezelfde kansen hadden.

Het moet natuurlijk wel passen in de beleidsnota, dus daar is wel de norm gelegd. Er komt natuurlijk ook nog de begrotingscontrole, inspectie financiën enzovoort. Het is belangrijk dat die zaken gebeuren, maar nogmaals: het is uitzonderlijk. Ik denk dat we de toeristische sector met een aantal impulsen, goede hefboomprojecten, zo snel mogelijk terug op de kaart moeten brengen om die buitenlandse toeristen ook naar Vlaanderen te lokken.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel voor het antwoord, minister. We volgen het op.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwendolyn Rutten aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de promotiecampagne voor het Lam Gods in het bezoekerscentrum van de Sint-Baafskathedraal in Gent – 3660 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Minister, collega's, mijn vraag gaat inderdaad over de promotiecampagne. Mensen weten dat intussen en hebben dat ook gezien. Het is heel knap gedaan: een nieuw bezoekerscentrum in de Sint-Baafskathedraal, en de onthulling ook van het gerestaureerde meesterwerk Lam Gods.

Om dat allemaal onder de aandacht te brengen heeft Toerisme Vlaanderen een grootschalige campagne opgezet, vooral een socialemediacampagne: 'The Ghent Altarpiece. The return of its divine colours'. Wat doet die campagne? Die campagne gaat over de verbluffende reis die het schilderwerk maakte en de moeilijkheden die er geweest zijn in de loop der geschiedenis – diefstal, brand, beschadigingen en dergelijke meer. Twee Antwerpse broers reisden in opdracht van Toerisme Vlaanderen naar alle bijzondere plekken in Europa waar de iconische panelen een geschiedenis hebben, en ze praatten er ook met experts. Deze tocht is te volgen via het Instagramaccount van The Flemish Masters.

Nu zie ik jullie allemaal denken, dat is toch goed? 'What's the problem?' De campagne zelf heeft inderdaad een interessante insteek, maar doet ook een belletje rinkelen. Reeds in 2017 heeft Toerisme Vlaanderen samengewerkt met Matuvu Productions en ArrowMinded. Dat zijn de formathouders en makers achter Weg van het Meesterwerk, het veelgeprezen Canvasprogramma dat ook een aantal internationale prijzen heeft weggekaapt. Dat tv-programma doet eigenlijk exact hetzelfde, maar dan voor drie andere meesterwerken: Het Arnolfiniportret van Jan Van Eyck, Diana en haar nimfen maken zich klaar voor de jacht van Rubens en De Korenoogst van Bruegel. Dat programma volgde exact dezelfde redenering: welke reis hebben die werken gemaakt? En daar zijn dan afleveringen rond gemaakt.

Het loopt helemaal gelijk, en dan rijst bij mij de vraag: waarom kan Toerisme Vlaanderen blijkbaar gewoon een format kopiëren? Zijn daar geen auteursrechten aan verbonden? Nu gaat Toerisme Vlaanderen enkel en alleen op sociale media – en dat zeg ik met alle respect voor de sociale media – een campagne maken die echt verbleekt bij het oorspronkelijke prestige van het oorspronkelijke programma uit 2017.

U bent er misschien van op de hoogte, maar Toerisme Vlaanderen is intussen verwikkeld geraakt in een rechtszaak met de producenten van De Weg van het Meesterwerk. Wat is de stand van zaken in deze zaak en wat is het standpunt van de regering rond het schenden van de auteursrechten en het copyright?

Waarom beslist men met een derde partij, een andere producent, in zee te gaan, als men al contacten had met de andere partijen?

De formatrechten zijn bewust genegeerd, want men wist wel degelijk dat dit format al bestond. Je kunt bezwaarlijk zeggen dat het iets helemaal anders is, enkel en alleen omdat het om een ander meesterwerk gaat, vind ik dan zelf.

Er is terecht heel veel aandacht voor de Vlaamse Meesters. Dat vinden wij ook belangrijk. Ik weet niet in hoeverre de collega's Weg van het Meesterwerk gezien hebben. Ik heb er zelf heel hard van genoten. Ik vond het een programma dat zeker voor dit soort zaken meer dan aan een BBC-standaard beantwoordde, bewijze ook de prijzen die het programma heeft weggekaapt. Oorspronkelijk was het de bedoeling om het programma internationaal te promoten. Zijn er daartoe nog acties gepland? Dat lijkt me een efficiënt gebruik van de middelen.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Collega Rutten, ik heb me even bevraagd bij Toerisme Vlaanderen over de stand van zaken van het rechtsgeschil. Het klopt wat u zegt: ArrowMinded en Matuvu Productions hebben Toerisme Vlaanderen, Bowling en Poolhert Productions gedagvaard. Er is een zitting geweest en daarop heeft men een proceskalender afgesproken. Er zijn ook conclusies die moeten worden uitgewisseld. Een pleitdatum ligt nog niet vast; de partijen wachten op de fixatie van de ondernemingsrechtbank.

In uw vraag gaat u ervan uit dat de formatrechten van ArrowMinded en Matuvu Productions effectief geschonden zijn door Toerisme Vlaanderen. Het zal u natuurlijk niet verbazen dat Toerisme Vlaanderen ten stelligste betwist enige inbreuk te hebben gemaakt op eventuele format- en/of andere auteursrechten van beide partijen. Dat is ook de vraag waarover de ondernemingsrechtbank zich thans moet uitspreken. In afwachting van een uitspraak in het dossier, wil ik hier ook geen voorafnames op doen.

Ik kan u wel twee zaken meegeven. Ten eerste beschikt Toerisme Vlaanderen voor de internationale promotie van Vlaanderen in het kader van de Vlaamse Meesters over een raamcontract met Bowling Brands. Dat raamcontract werd in 2017 via

een overheidsopdracht aan dat communicatiebureau toegewezen. De campagne over het Lam Gods betreft een opdracht binnen dat raamcontract. Bowling Brands heeft de zeer succesvolle campagne over de Vlaamse Meesters begeleid en bouwde de voorbije jaren dan ook meer dan voldoende expertise en knowhow op om de juiste acties voor te stellen om internationaal de culturele doelgroepen mee te bereiken. Dat is van groot belang voor Toerisme Vlaanderen.

In tegenstelling tot wat deze vraag voorhoudt, heeft de campagne geenszins dezelfde insteek als 'Weg van het Meesterwerk'. Het vertrekpunt van beide is totaal verschillend. 'Weg van het Meesterwerk' legt heel sterk de focus op kunstwerken van Vlaamse hand die een atypische buitenlandse bestemming bereiken. De campagne over het Lam Gods kent geen dergelijke spectaculaire buitenlandse bestemming. De reis van het Lam Gods startte in de Sint-Baafskathedraal en eindigde er ook, zij het na een turbulente rondreis. Net die rondreis en de enorme impact van die rondreis op het Lam Gods en dan vooral op de kleuren van het schilderwerk enzovoort komen aan bod.

Dat wordt nader beargumenteerd in de conclusies die Toerisme Vlaanderen in de hangende procedure via zijn raadslieden opmaakte. Ik wil me nog niet uitspreken over die uitspraak. Het spreekt voor zich dat we de argumenten en de belangen van Toerisme Vlaanderen verdedigen.

Externe partners vormen het fundament van het project Vlaamse Meesters. Er zijn tal van samenwerkingen geweest met internationale partners – topmusea in Wenen en in Sint-Petersburg – en met media zoals de VRT. Daarnaast doet Toerisme Vlaanderen ook een beroep op een externe stuurgroep met gerenommeerde kunstexperts in Vlaanderen.

Wat betreft uw vraag of er actie is ondernomen om 'Weg van het Meesterwerk' internationaal te promoten, zoals al gezegd vertrekt 'Weg van het Meesterwerk' vanuit de insteek vanuit de huidige locatie van een Vlaams Meesterwerk in het buitenland. De ambitie van Toerisme Vlaanderen is echter om buitenlandse bezoekers net attent te maken op de schoonheid van de Vlaamse Meesters in Vlaanderen zelf. Bij de 'Weg van het Meesterwerk' is het in feite net andersom. Zij maken in feite promotie voor onze Vlaamse Meesters die in het buitenland hangen, want er hangen er overal heel veel, en moedigen Vlamingen bijgevolg aan om dat werk achterna te reizen naar het buitenland.

Tot zover het antwoord dat Toerisme Vlaanderen me heeft overgemaakt en dat ik graag aan jullie meedeel.

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Dank u wel, minister, voor de informatie. Ik vind dat heel raar. Het is heel jammer dat die zaak voor de rechtbank moet komen. Je hebt een succesvolle samenwerking en je maakt een programma over schilderingen die een bijzondere reis afleggen. Als dat programma internationale prijzen wegkaapt, neem je je voor om dat te promoten, maar dan komt de coronacrisis ertussen. Na een tijdje pik je exact hetzelfde idee op sociale media mee om de reis van het Lam Gods te bekijken en plots doe je dat met andere partners. Als iemand er dan op wijst dat er zoiets als intellectuele eigendom bestaat en dat je moet opletten voor plagiaat omdat de campagnes heel erg sterk op elkaar lijken, dan kun je minstens eerst eens rond de tafel gaan zitten en een oplossing proberen te vinden in plaats van de zaak voor de rechtbank te laten komen. Dat gezegd zijnde, de rechtbank zal er een uitspraak over moeten doen.

U hebt op het eerste puntje geantwoord. Voor alle duidelijkheid: ik heb geen enkele twijfel over de expertise van de mensen van Bowling Brands die het geheel van de Vlaamse Meesters promoten. Ik vind dat zelf ontzettend belangrijk en ze doen dat

inderdaad goed. Maar hier gaat het over een heel specifiek punt. De campagnes lijken gewoon heel sterk op elkaar.

We vinden dat, denk ik toch, belangrijk in een creatieve regio als Vlaanderen – en dat zijn we – dat er rekening gehouden wordt met de intellectuele eigendom, dat auteursrechten belangrijk zijn, dat we niet overgaan tot plagiaat.

Het argument dat het schilderij in het ene geval een andere bestemming heeft gekregen en in het andere geval een reis heeft gemaakt waarna het, gelukkig maar, terug in Gent is gekomen, vind ik een beetje raar, als dat het enige verschilpunt is. Ook het argument dat het ene mensen naar Vlaanderen moet trekken en dat de andere schilderijen in het buitenland hangen, is raar. Ik weet niet hoe dat bij jullie is, maar als ik geboeid ben door een schilderij of kunstwerk, en ik heb er eentje gezien, dan smaakt dat voor mij naar meer, en dan wil ik er meerdere zien. Ik wil u besparen welke tochten ik in Italië al eens ondernomen heb om naar Caravaggio's te gaan kijken, maar op mijn to-dolijstje staat om ze in mijn leven, in de mate van het mogelijke, toch wel allemaal een keer gezien te hebben. En waar ze hangen is voor mij dan ondergeschikt aan het kunstwerk en aan de kunstenaar.

Enfin, minister, u hebt mij geantwoord. Ik wil alleen maar meegeven: ik denk dat het sterk is dat we vanuit dit parlement de boodschap meegeven dat je creativiteit van alle kanten mag promoten, hoe meer hoe beter, maar dat je ook respect moet hebben voor de intellectuele eigendom, en dat dit beter niet voor een rechtbank gebeurt, maar door in onderling overleg een oplossing te vinden.

De voorzitter: Minister Demir, wenst u nog te reageren?

Minister Zuhail Demir: Neen.

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Alle argumenten zijn uitgewisseld, en het is helder. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maarten De Veuster aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het coronapaspoort – 3757 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: De heer De Veuster heeft het woord.

Maarten De Veuster (N-VA): Collega's, minister, momenteel is men volop bezig aan de uitwerking van een coronapaspoort. 17 juni is daarbij een belangrijke streefdatum. Ten vroegste die dag zou het paspoort via Covidsafe.be beschikbaar moeten zijn. De EU-regels hierrond gaan vanaf 1 juli in.

Het 'EU digital covid certificate', waarover op 20 mei op Europees niveau een akkoord werd bereikt – dat zoals ik vernomen heb vandaag in het Europees Parlement wordt gestemd – zal vermelden of iemand gevaccineerd is, recent negatief getest werd of reeds hersteld is van corona, en dus antilichamen heeft. Europa bepaalt het kader en het formaat van het certificaat. De lidstaten hebben nog een grote autonomie om de inhoud van dit certificaat te bepalen, bijvoorbeeld over welke vaccins worden aanvaard, wanneer iemand immuun wordt beschouwd, enzovoort.

Daarnaast kunnen lidstaten ook eigen beperkingen, zoals quarantaine, opleggen. Het paspoort creëert dus geen automatisch recht om zonder beperkingen te reizen naar een ander EU-land, maar maakt het wel gemakkelijker. Beperkingen moeten wel noodzakelijk en proportioneel zijn.

Vandaar mijn vragen, minister:

Wat is in deze het standpunt van de Vlaamse regering, onder meer wat betreft verdere invulling en eigen beperkingen?

Hoe verloopt het overleg hieromtrent met de federale overheid?

Wat is, volgens u, de impact voor de reissector en voor het Vlaams toerismebeleid?

Is die vooropgestelde timing van 1 juli wel degelijk haalbaar?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Collega De Veuster, het overlegcomité van 4 juni heeft duidelijkheid geschept, denk ik, over de voorwaarden die België zal opleggen aan het coronapaspoort. Het is misschien belangrijk om dat ook even in onze commissie Toerisme te herhalen.

Voor het vaccinatiecertificaat is een volledige vaccinatie, plus wachttijd van twee weken vereist.

Voor het testcertificaat: een negatieve PCR-test (polymerase chain reaction) die maximum 72 uur oud is op het moment van aankomst in België.

Voor het herstelcertificaat: een positieve PCR-test maximum 180 dagen geleden.

Ik denk dat het goed is dat daar nu duidelijkheid over is. Ik hoop uiteraard dat deze voorwaarden maximaal uniform zullen zijn over de verschillende lidstaten heen. Dat kan ik helaas niet garanderen, maar ik begrijp dat de meeste lidstaten naar ongeveer dezelfde voorwaarden evolueren.

De beslissingen over het coronapaspoort worden genomen in de schoot van het Overlegcomité. Er dienen nu nog enkele samenwerkingsakkoorden te worden gesloten om die beslissingen in de praktijk om te zetten. Die zullen de komende dagen en weken worden goedgekeurd.

De IT-matige uitwerking van het coronapaspoort werd toevertrouwd aan Vlaanderen.

Zoals u weet, is het paspoort nog geen terugkeer naar de normaliteit. Er zullen nog steeds reisbeperkingen zijn. Het Europese certificaat zal wel een en ander vereenvoudigen en ervoor zorgen dat de reissector weer actief zal kunnen zijn deze zomer en dat het toerisme opnieuw kan opstarten.

In de context van het coronapaspoort denken we veelal aan de Vlamingen die deze zomer op reis willen naar het buitenland en aan de reissector die zo snel mogelijk weer kan opstarten.

Het is echter evengoed bruikbaar voor buitenlandse bezoekers die naar Vlaanderen willen komen. Daarom volgt Toerisme Vlaanderen de situatie voor ons op. We kijken ook naar de Europese markten: één, op het vlak van toegankelijkheid; twee, of de doelgroepen bereid zijn om te reizen; drie, de kleurcodes.

Sowieso werkt Toerisme Vlaanderen op alle markten rond reputatieversterking.

Op basis van de bovenvermelde criteria beslissen we wanneer en op welke markten de activiteiten worden opgestart. Het heeft immers geen zin om aan te sporen om een vakantie in Vlaanderen te boeken indien het onmogelijk is of er te veel drempels zijn voor herkomstlanden om naar Vlaanderen te reizen.

1 juli is de timing die Europa naar voren heeft geschoven. Vlaanderen en de federale overheid streven ernaar om die timing te halen. Zoals ik eerder heb gezegd, zullen de samenwerkingsakkoorden eerstdaags ter goedkeuring worden voorgelegd. De uitwerking van het coronapaspoort door Digitaal Vlaanderen zit eveneens op schema. Ik ga er dan ook van uit dat, als alles blijft lopen zoals momenteel het geval is, we vanaf 1 juli het coronapaspoort zullen kunnen gebruiken.

De voorzitter: De heer De Veuster heeft het woord.

Maarten De Veuster (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het ziet er inderdaad naar uit dat de toeristische sector in Vlaanderen, zowel onze binnenlandse aanbieders als onze Vlaamse reisagentschappen en touroperators, opnieuw perspectief heeft. De omzet voor het boekjaar 2021 zal voor die laatste geen hoogvlieger zijn. Maar een heropstart is goed nieuws voor de werkgelegenheid en biedt de reisagenten en touroperators de mogelijkheid om opnieuw stevig aan de slag te gaan.

U verwees in uw antwoord zelf naar het belang van een maximale uniformiteit van de reisvoorwaarden over de verschillende lidstaten heen. De Vlamingen die naar het buitenland willen, kunnen voor de nodige informatie uiteraard terecht bij hun reisprofessional. Maar toch stel ik voor dat u dit bij uw Europese collega-ministers van Toerisme zult blijven benadrukken en strikt opvolgen, zodat het Europese beleid gestroomlijnd geraakt. Dat zou het toch nog wat duidelijker en gemakkelijker maken voor iedereen.

Minister, verder hoop ik dat u er ook bij uw collega's hier op aandringt dat er voldoende testcapaciteit aanwezig is. Niet alle Vlamingen zullen volledig gevaccineerd zijn. Velen zullen dus nog steeds een negatieve test moeten kunnen voorleggen. Voor vele landen mag die niet ouder zijn dan 48 uur. Vele huisartsen zitten op hun limiet. Ik krijg van het testcentrum hier alvast de info dat de toeloop van vakantiegangers toeneemt. Naarmate de zomervakantie dichterbij komt, zal die vraag naar reizigerstests alleen maar toenemen.

Minister, ik weet wel dat dat niet uw bevoegdheid is. Maar toch hoop ik dat u dit zult meenemen. Want het zou zonde zijn dat er, na al de miserie in toerisme van het afgelopen anderhalf jaar, nog problemen en onzekerheden bij zouden komen door een gebrek aan voldoende testcapaciteit. Ik kan dus alleen maar vragen: neem het alstublieft mee. Ik dank u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over overnachtingsplaatsen voor kampeerautoerisme – 3784 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik heb een vraag over de campervakanties. Die zijn deze dagen heel hip en hot, en dat waren ze eigenlijk ook al. Er was de afgelopen jaren al een stijging van de verkoop van mobilhomes en caravans te zien, en dat is door de coronacrisis alleen maar toegenomen. Dat is ook logisch, want mensen

kozen veel meer voor vakantie in eigen land – niet dat ze een andere keuze hadden. Dat kunnen we alleen maar toejuichen en vastnemen voor de toekomst.

In de Krant van West-Vlaanderen wijst de clubvoorzitter van de Vlaamse Kampeertoeristen (VKT) Blankenberge op enkele pijnpunten. Het aanbod zou nog te beperkt zijn om op de grote vraag naar camperlocaties te kunnen inspelen. De voorbije jaren investeerden Westtoer en Toerisme Vlaanderen al in meer dan tweehonderd bijkomende plaatsen, vooral aan de kust, waar de vraag heel groot is. Maar er wordt toch aangehaald dat op veel van die plaatsen niet overnacht zou kunnen worden. Dat maakt het uiteraard een stuk minder interessant voor toeristen. De clubvoorzitter verwijst ook naar het grote en veel goedkopere aanbod in Noord-Frankrijk, net over de grens, wat aantrekkelijk zou kunnen zijn voor toeristen om daar te gaan logeren. Positief is wel de tevredenheid over de voorzieningen op onze betalende camperplaatsen.

U hebt ook gereageerd, minister. U zei dat er gekeken wordt om het aantal camperplaatsen verder uit te breiden. Dat sluit ook aan bij mijn vraag om uitleg van 1 december 2020, waarin u aangaf dat uit onderzoek van Toerisme Vlaanderen blijkt dat er zeker nog ruimte is om het aanbod aan camperplaatsen te laten groeien in Vlaanderen, zowel door de aanleg van specifieke camperterreinen als door de aanleg van camperplaatsen op kampeerterreinen. Er loopt ook een begeleidingstraject bij kampeerondernemers om de kwaliteit van de kampeerbeleving te versterken. U hebt in deze commissie al vaker benadrukt dat u daar zeker op wilt inzetten.

Kunt u duiding geven wat betreft de pijnpunten rond overnachtingen op de gecreëerde camperplaatsen?

Kunt u toelichting geven bij de initiatieven van Toerisme Vlaanderen voor de uitbreiding van overnachtingsplaatsen voor kampeerautotoerisme? Hoe wordt daarbij ingezet op verscheidenheid van locaties? We stellen vast dat toeristen niet alleen de kust gaan bezoeken, maar ook andere regio's gaan verkennen, wat uiteraard heel positief is.

Tijdens de coronacrisis en de sluiting van de horeca ontstonden initiatieven zoals Campermeal, waarbij horecazaken overnachtingsplaatsen voor campers aanboden op hun privéparking. Krijgt u signalen dat dit initiatief zich verder zal ontwikkelen? Hoe staat u hiertegenover? Op korte termijn lijkt dit zeker ook een manier om veilig op restaurant te gaan. U zei het zelf al bij een eerdere vraag om uitleg: het is niet alsof alles nu opeens volledig losgelaten wordt, we moeten nog altijd voorzichtig zijn en dan is eten in een camper binnen je eigen bubbel een heel veilige manier om op restaurant te gaan.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Mevrouw Talpe, ik sta eerst even stil bij het feit dat er verschillende types camperplaatsen zijn. Je hebt de aparte camperterreinen, zowel de kleine – minder dan tien plaatsen – als grotere terreinen, waar enkel camperplaatsen op voorkomen en ingericht zijn. Op deze terreinen kun je dus niet kamperen met een tent of caravan.

Dan zijn er camperplaatsen op bestaande campings of verblijfparken. Dit zijn kleinere plaatsen dan de toeristische plaatsen voor trekcaravans en zijn meestal gelegen aan de ingang van het terrein, zodat ze gemakkelijk bereikbaar zijn. Ook deze zijn veelal betalend.

Dan heb je camperplaatsen op parkings. Wanneer het lokale politiereglement dit niet verbiedt, wordt overnachten op deze gratis plaatsen toegestaan. Andere zaken, zoals het plaatsen van tafels en stoelen, het uitdraaien van de luifel en dergelijke zijn op zulke

plekken uit den boze. Hier zijn meestal geen faciliteiten aanwezig. Deze plaatsen zijn in de regel gratis, en vallen daardoor ook niet onder het Logiesdecreet.

Welke zijn de pijnpunten? Zoals u ook terecht heeft aangegeven, is er ten eerste een gebrek aan camperplaatsen. We hebben ook vastgesteld dat campervakanties heel hip zijn. Eind vorige week waren er in Vlaanderen 1500 aangemelde camperplaatsen. Dat is heel wat. Het aanbod van reguliere camperplaatsen is eerder beperkt in vergelijking met de vraag. Door corona kiezen heel veel mensen terecht voor een dergelijke vakantie. Zeker aan de kust is de situatie krap. Daar zijn er momenteel 415 camperplaatsen. Op een dik jaar tijd zijn er wel meer dan 110 aangemelde camperplaatsen bij gekomen. Het gaat hier voor alle duidelijkheid over betalende plaatsen op een camping of verblijfspark.

Overnachtingsmogelijkheden op parkeerplaatsen zijn er aan de kust niet of nauwelijks. De kust heeft daardoor het imago van 'camperonvriendelijke bestemming'.

Een tweede pijnpunt is de prijszetting. Aparte camperterreinen bieden meestal minder faciliteiten aan dan campings of verblijfparken. Camperterreinen zijn daardoor meestal goedkoper. Op campings willen campertoeristen vaak niet betalen voor de extra faciliteiten omdat ze er geen gebruik van maken. Dat geeft soms conflicten. De gratis plaatsen die sommige gemeenten ter beschikking stellen, bieden meestal geen faciliteiten.

Een derde pijnpunt is de kwaliteit van gratis camperplaatsen, zoals we hebben vastgesteld. Meestal gaat het over veredelde parkeerterreinen, zonder faciliteiten. In sommige gevallen zijn die te klein voor bepaalde types campers. Ook het gebrek aan afvalplaatsen leidt soms tot sluikestorten. In beide gevallen is dat geen goede reclame voor Vlaanderen als camperbestemming.

Ter aanvulling: het initiatief over gratis camperplaatsen dat onder meer vanuit de provincie Antwerpen wordt getrokken, wil wel voldoende basisfaciliteiten stimuleren, zoals afvalbakken en voldoende ruime plaatsen.

Toerisme Vlaanderen probeert de sector op verschillende manieren te ondersteunen. Ten eerste biedt het informatie aan ondernemers. In maart heeft het de brochure 'Investeren in camperplaatsen' geüpdatet. Ten tweede begeleidt het ondernemers bij het uitwerken van hun investeringsplannen. Via het begeleidingstraject 'Toeristische kampeerbeleving' worden ondernemers geïnspireerd en overtuigd om in te zetten op kampeerbeleving. Ten derde steunt Toerisme Vlaanderen uitbaters via het stelsel van logiessubsidies. Naast toegankelijkheid en familievriendelijkheid wordt ook specifiek de creatie van camperplaatsen gefinancierd. Ik voorzag dit jaar ook in extra middelen om zoveel mogelijk aanvragers te kunnen steunen. Dit jaar werden opnieuw drie logiessubsidies toegekend aan drie erkende logies voor de creatie van 67 extra camperplaatsen.

Ten vierde konden kampeeruitbaters ook intekenen op het Vlaams Stimulusprogramma. Daardoor konden kampeeruitbaters inzetten op bijvoorbeeld professionaliseren en digitalisering van hun camperaanbod. Momenteel wordt de evaluatie van die oproep afgerond. Zolang die niet definitief is, kan ik u nog niet medelen welke dossiers gefinancierd worden, maar ik kan u wel al meegeven dat daar meerdere kampeeruitbaters tussen zitten.

Al die kleine acties zorgden ervoor dat de ondernemer meer ademruimte kreeg om een aantal zaken op te starten zoals de aanleg van de populaire camperplekken.

Bij de start van Campermeal was er inderdaad commotie over het initiatief. Er was een aantal keer een heel positief contact tussen Toerisme Vlaanderen en Campermeal. Ondertussen is het heel duidelijk wat de mogelijkheden zijn en wanneer er wel en wanneer niet moet worden voldaan aan het Logiesdecreet.

Campermeal gaf ook al aan dat uitbatingen die niet in regel zijn met het Logiesdecreet verwijderd worden van de website.

Voor een aantal restaurants en reca-voorzieningen waren dit in crisistijd heel welkome inkomsten.

Uit feedback bleek dat de maatregelen over het algemeen goed opgevolgd en gerespecteerd werden. Zelden was er sprake van kampeergedrag: er werden buiten geen tafels en stoelen gezet.

Ik blijf het initiatief uiteraard verder opvolgen, ook nu de reca weer open is en er binnenkort ook opnieuw binnen gegeten mag worden. Ik ga ervan uit dat het fenomeen zich op termijn weer gaat normaliseren. Iedereen gaat graag op restaurant of op terras. Wij volgen het verder op.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emily Talpe (Open Vld): Minister, dank u wel voor het uitgebreide antwoord. We weten allemaal dat de toeristische sector heel hard getroffen is, maar dat er ook een pak opportuniteiten, nieuwe zaken zijn ontstaan. Die moeten we nu vastgrijpen. Het kampeertoerisme is daar een voorbeeld van. Toerisme in eigen land op het platteland is echt booming. De campingcars en mobilhomes vliegen de deur uit. De verkopers zijn dezer tijden heel tevreden. De leveringstermijn is wellicht heel lang voor wie daar zijn zinnen op heeft gezet.

Ik ben blij dat u op de hoogte bent van het tekort aan plaatsen en dat u daarmee aan de slag gaat. Het is niet altijd evident. We zien op lokaal niveau dat er voor de aanleg van nieuwe plaatsen vaak moeilijkheden zijn inzake ruimtelijke ordening. Dan heb ik het over de verharding, want vaak wil men kiezeltjes leggen om die kampeerwagens daarop te laten staan, zodat ze ook gemakkelijk weer weg kunnen. Maar dan botst men nogal snel op een ongunstig advies, afhankelijk van de bestemming van die locatie. Dat is iets om rekening mee te houden: misschien moet men daar wat gemoedelijker aan de slag kunnen met die verharding. We botsten daar vaak op die muur.

Het informeel begeleiden en steunen met subsidies van ondernemers: ik ben blij dat te horen. Op die manier zullen we het aanbod verruimen.

Ik had eerder al een vraag gesteld over Campermeal. Het is goed dat de bezorgdheid van die organisatie tot overleg heeft geleid en dat er duidelijkheid is over welke regels van toepassing zijn. Men houdt daar de vinger aan de pols.

En inderdaad, lokale politiereglementen verbieden vaak dat men overnacht en dat men overal wild gaat parkeren. Dat betekent vaak concurrentie voor de betalende kampeerplaatsen. Ik denk dat de lokale besturen daar goed van op de hoogte zijn en dat ze proberen om dat tegen te gaan.

In elk geval is de drempel heel laag geworden voor het kampeertoerisme. Ik ben daar heel blij mee en ik ben tevreden dat u dat mee verder ondersteunt.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Collega Talpe, ik wil u bedanken voor uw interessante vraag.

Minister, sinds de hele coronacrisis is het kamperen in het algemeen, en zijn in het bijzonder de campers heel populair geworden. Daardoor zijn er duidelijk te weinig plaatsen in Vlaanderen. Dan zie je inderdaad zaken ontstaan zoals Campermeal. We moeten erop toezien dat het allemaal geen rommeltje wordt. Ik begrijp dat

Ruimtelijke Ordening op bepaalde plekken misschien wat streng is. Aan de andere kant zijn dat ook creatieve manieren om het campertoerisme te ondersteunen.

Als we het Logiesdecreet allicht toch zullen aanpassen binnen afzienbare tijd, moeten we ook bekijken hoe we op een campervriendelijke manier kunnen werken. We moeten zeker geen zware voorwaarden opleggen, zeker niet voor gratis plaatsen. Aan de andere kant moet er toch een evenwicht zijn. Ik pleit op dat vlak voor een goede evaluatie binnen het Logiesdecreet, in overleg met de sector. Er zijn organisaties zoals Pasar, maar ook Recread, die daar zeker interessante meningen over hebben. U verwees zelf al naar het verhaal van de provincie Antwerpen. Ik kijk ernaar uit om zeker ook dit aspect mee te nemen wanneer we het Logiesdecreet verder bekijken.

Ik heb op dit moment geen vragen, maar ik vind het zeer interessant dat het onderwerp wordt aangesneden, collega Talpe. We zullen daar zeker op moeten terugkomen.

Cathy Coudyser (N-VA): Dat kampeertoerisme past heel goed in de verhaallijn 'Vlaanderen, natuurlijk!'. Zowel ikzelf als collega Nachtergaele hebben daarrond al een aantal vragen gesteld. Toen waren er echter eigenlijk nog te weinig gegevens over de verhaallijn zelf. Dat was nog onvoldoende uitgewerkt, zodat men nog niet concreet kon aangeven of er in de toekomst extra ontwikkelingsmogelijkheden kunnen worden gecreëerd voor logies, specifiek dan wat het kamperen betreft, maar ook met betrekking tot het campertoerisme op het platteland. Is er ondertussen al een beter zicht op of die nood er is aan ontwikkelingsmogelijkheden voor logies op het platteland? Ik denk dat de coronacrisis heeft uitgewezen dat dat zo is. Welke instrumenten kunnen dan worden ingezet om dat nog verder te stimuleren?

De knelpuntennota met betrekking tot het kampeerautotoerisme is een tijdje geleden geactualiseerd. Als een van de knelpunten kwam naar boven dat men eigenlijk nog niet voldoende in kaart had gebracht welke bijkomende mogelijkheden er voor camperplaatsen via recreatief medegebruik zijn. Werd dat ondertussen al beter in kaart gebracht? Wat zijn de resultaten daarvan? Hoe kunnen we extra kansen creëren om net op goede plaatsen camperplaatsen voor recreatief medegebruik te faciliteren?

Een ander knelpunt was het nog meer promoten bij kampeerautogebruikers van het bestaande aanbod in Vlaanderen, met de integratie van data in gebruikerswebsites. Digitalisering staat overal hoog op de agenda. Daar zijn ook heel wat bijkomende middelen voor te vinden. Zijn er mogelijkheden om, in samenspraak met de toeristische partners, ook dat knelpunt verder aan te pakken?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Er was een vraag over de timing met betrekking tot het ontwerp van Logiesdecreet. Dat wordt nu wetgevingstechnisch nagelezen door de diensten. We verwachten tegen het einde van deze week de laatste versie op het kabinet. Dan kan dat ook vertrekken.

Ik ben het met jullie eens dat we het logeren met campers in Vlaanderen eens goed moeten bekijken. Er zijn ook heel wat regels die worden opgelegd vanuit Omgeving, een andere bevoegdheid van mij. Toerisme Vlaanderen overlegt met het Departement Omgeving om de regelgeving maximaal te versoepelen. Dat gaat helaas echter wat te traag naar mijn zin. We zullen de beide administraties dus nog eens aansporen, want de vakantie komt eraan. Eerlijk gezegd, ik hoor dat ook in mijn omgeving. De opdracht met betrekking tot die overbelasting qua regelgeving is al even gegeven. Het is al bijna half juni. De vakantie staat voor de deur. Ik hoop dus dat dat toch nog snel kan gaan.

Wij geven via open data alle aangemelde en erkende kampeerterreinen. Dit kan ook worden gebruikt door apps. Het wordt trouwens ook gebruikt voor het buitenland. We gaan ook voor wat promotie zorgen, samen met de kampeersector, voor alle duidelijkheid. Binnenkort lanceren zij samen met Logeren in Vlaanderen een nieuwe campagne.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik ben heel blij te horen dat er een versoepeling van de regelgeving van Omgeving in de maak is. Ik begrijp dat dat niet evident is. Het vraagt wellicht ook tijd om alles goed in kaart te brengen. Ik zal daar dus zeker nog een vervolgvraag over stellen, want dat is iets waar wij als lokale besturen en waar lokale ondernemers toch wel echt op botsen.

Tot slot wil ik de minister en de collega's bedanken om het kampeertoerisme mee te ondersteunen. Ik ben zelf nog nooit op reis geweest met een kampeerwagen, maar de goesting stijgt met de dag, als je ziet welke opportuniteiten het biedt en hoe je je kunt voortbewegen en genieten van vakantie in eigen land. Dus wie weet, zit het er deze zomer voor mij wel in. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.